
ІСТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 377:792.8

Тетяна Благова

КИЇВСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ УЧИЛИЩЕ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Хореографічна освіта в Україні як складовий компонент мистецької освіти в цілому є багатофункціональним і багатоструктурним діалектичним процесом, що реалізовується в різних організаційних формах і має певні етапи розвитку. Система інституціолізованої хореографічної освіти об'єднує заклади, які забезпечують багаторівневу аматорську і професійну підготовку, включаючи однопрофільні й ті, що надають можливість ознайомлення з мистецтвом хореографії комплексно, у галузі гуманітарної освіти.

У системі інституціолізованих форм неперервної хореографічної освіти Київське державне хореографічне училище – єдиний в Україні держаний спеціалізований навчальний заклад, що здійснює професійну підготовку артистів балету впродовж восьми десятиліть, виховавши цілу плеяду відомих майстрів сцени, і дотепер функціонує у статусі провідної хореографічної школи, яка забезпечує високий рівень підготовки виконавських кадрів.

Нині це спеціалізований вищий навчальний заклад I рівня акредитації, який виховує професійних “артистів балету, викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів” освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст” з одночасним здобуттям ними повної загальної середньої освіти [1].

Проблематика становлення і розвитку хореографічної освіти в Україні – перспективний напрям сучасних досліджень у галузі мистецтвознавства, культурології, хореології, історії. Педагогічні розвідки з хореографічної проблематики є достатньо різновекторними, адже висвітлюють теоретико-методологічні основи розвитку хореографії (Г. Березова, А. Ваганова, К. Василенко, В. Верховинець, Р. Гарасимчук, А. Гуменюк, Є. Зайцев, В. Купленник, Ю. Станішевський та ін.), особливості методики хореографічної роботи з різними віковими категоріями (Л. Бондаренко, Ю. Гонча-

ренко, Б. Колногузенко, О. Мартиненко, А. Тараканова, Л. Цветкова та ін.), специфіку діяльності педагогів-хореографів (Є. Валукін, Ю. Громов, А. Коротков, Т. Ткаченко, В. Уральська та ін.), хореографічно-педагогічну спадщину видатних митців, досвід діяльності аматорських і професійних хореографічних колективів (Г. Боримська, Н. Дем'янка, О. Жиров, Б. Кокуленко, Т. Луговенко та ін.). Однак серед наукових розвідок у галузі хореографічної освіти малодослідженим аспектом залишається висвітлення діяльності її окремих інституціолізованих форм. Аналіз їх досвіду, окрім вузькопрофесійних аспектів, є винятково важливим для вивчення загальних тенденцій та закономірностей розвитку вітчизняної системи хореографічної педагогіки. До того ж, історико-педагогічний аспект функціонування відомих закладів хореографічної підготовки сам по собі міг би стати об'єктом спеціального дослідження.

Отже, метою цієї статті є аналіз діяльності Київського державного хореографічного училища в історичній ретроспективі, дослідження особливостей організації, розвитку змісту, педагогічних традицій професійної хореографічної підготовки у закладі.

Аналізуючи хронологію розвитку досліджуваного закладу, зазначимо, що свою історію хореографічне училище фактично починає із 1934 р., коли при Київському театрі опери та балету імені Т. Г. Шевченка за ініціативи балетмейстера Л. Жукова була створена Дитяча балетна студія, яка готувала артистів балету виключно для потреб театру. У 1935 р. у м. Києві створюється хореографічний технікум (із трирічним терміном навчання). У серпні 1938 р. технікум реорганізовано у 7-річну Хореографічну школу. До її складу увійшла вищезгадана балетна студія, а також хореографічне відділення Театрального технікуму, заснованого у 1933 р. [2, арк. 5]. Очолив спеціалізований навчальний заклад заслужений артист УРСР Л. Жуков, першим художнім керівником став відомий у республіці балетмейстер Б. Таїров. У 1940 р. з метою вдосконалення підготовки артистів балету шляхом збільшення терміну їх навчання до 10 років освітній заклад було перейменовано на Київську спеціальну середню школу-десятирічку. У 1941 р. спеціалізовану школу перейменовано на Київське державне хореографічне училище. Після визволення м. Києва від німецько-фашистських загарбників заклад відновив свою роботу із 1944 р. як відділення Київської середньо-спеціальної музичної школи імені М. В. Лисенка. На підставі постанови Ради Народних Комісарів УРСР і ЦК ВКП/б/У від 13 лютого 1945 р. Київська хореографічна школа-десятирічка стала самостійним навчальним закладом [3, арк. 1].

У статусі спеціалізованого навчального закладу, підпорядкованого Комітету в справах мистецтв УРСР, школа почала функціонувати з 1949 р. згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 1.07.1949 р. Головним завданням хореографічного училища визначалася “підготовка артистів балету із середньою спеціальною освітою для театрів опери та балету, музичних комедій і професійних танцювальних колективів”. До закладу могли вступити “діти у віці 9-10 років, що закінчили три класи загальноосвітньої школи і мають здібності до хореографії” [4, арк. 1-2]. Прийом учнів до училища здійснювався за результатами вступного іспиту з дисциплін шкільної програми, а також спеціального хореографічного відбору й обов’язкового медичного огляду. Визначальним фактором вступу вважалися здібності до хореографії та відповідні фізичні дані, що підтверджує певну елітарність навчання у закладі, характерну в цілому для хореографічної освіти.

В одному з перших статутних документів училища зазначалося, що “учні зобов’язані старанно й наполегливо оволодівати знаннями й фаховими вміннями, систематично відвідувати навчальні заняття, проходити навчальну й виробничу практику та у визначені терміни складати іспити...” [4, арк. 3]. Випускники, що на 75% виконали навчальний план з оцінкою “відмінно” з усіх фахових і загальноосвітніх дисциплін та отримали диплом із відзнакою, мали першочергову можливість працювати артистами у складі балетних труп провідних театрів УРСР, танцювальних колективів, а також отримували право вступу до вищих мистецьких навчальних закладів [4, арк. 7].

Необхідно зазначити, що у різні періоди діяльності в училищі неодноразово змінювали правила прийому. Так, у період 1944-1948 рр. набір учнів здійснювався із 7-річного віку; з 1949 р. – набирали учнів 9-10 років, а також експериментальні групи з підлітків 12-13 років. У 1951 р. було сформовано окрему групу з “молодих обдарувань, відібраних за рішенням спеціальної комісії на Олімпіаді з хореографічного мистецтва” [5, арк. 13]. Окрім планових наборів, до закладу приймали вихованців закритих хореографічних студій різного віку, розподіляючи їх по класах відповідно до рівня фахової підготовки. Перший випуск дипломованих спеціалістів, що закінчили заклад у статусі училища, відбувся в 1951 р. і складав лише 18 осіб. Випускники отримали кваліфікацію “артист балету” [6, арк. 9]. У 1957-1958 рр. з метою розширення спектру профільних спеціалізацій у закладі було здійснено два експериментальні набори для підготовки спеціалістів за фахом “методист художньої самодіяльності, керівник танцювального колективу” із 4-річним

терміном навчання [7, арк. 8]. У 1961-1962 рр. дипломи такого зразка одержали 60 випускників. Упродовж 1973-1991 рр. училище готувало також спеціалістів за кваліфікацію “артист ансамблю народного танцю”. Загалом дипломи такого зразка одержали 274 фахівці [1]. Однак провідним напрямом діяльності училища традиційно залишилася підготовка спеціалістів із класичної хореографії.

Контент-аналіз організації навчально-виховного процесу в училищі у різні періоди дозволяє виявити загальні тенденції розвитку змісту фахової освіти. По-перше, її специфіка полягала в органічному поєднанні загальноосвітньої підготовки та мистецько-виконавської практики, які мали однакову значущість у професійному становленні вихованців. По-друге, наскрізною стратегічною лінією діяльності хореографічної школи визначалася, передусім, практична підготовка її вихованців, що цілком зумовлювалося ранньою професійною спеціалізацією у закладі. Відповідно близько 50% навчального навантаження складала профільні дисципліни. Більшість із них мали переважно практичну спрямованість і забезпечували фахову підготовку з різних напрямів “мистецтва руху” (класичного, народно-характерного, історичного й дуетно-класичного танців). Окрім того, цикл професійно орієнтованих дисциплін доповнювався такими спеціальними предметами, як “Майстерність актора”, “Грим”, “Музично-ритмічне виховання”, “Фортепіано”, що підсилювали практичну хореографічну підготовку вихованців. До фахових також належали мистецтвознавчі й музичні дисципліни переважно теоретичного змісту (3,4%): “Історія театру”, “Історія образотворчих мистецтв”, “Теорія та історія музики”, необхідні для повноцінного всебічного становлення майбутніх артистів [8, арк. 4]. У навчальному плані були передбачені такі факультативні дисципліни: “Бесіди й лекції з сучасного радянського мистецтва”, “Фехтування”, “Постановка дихання”, “Практична робота на сцені” [8, арк. 5].

Вважаємо, що традиція системного і комплексного засвоєння “рухових”, мистецтвознавчих і музичних дисциплін (нормативних і вибірко-вих) у процесі професійно-творчої підготовки вихованців училища, закріплена нормативними освітніми документами перших десятиліть діяльності, зумовлюється синтетичним характером хореографічного мистецтва і достатньо тривалим періодом опанування майбутньої професії.

Специфіка освітньої діяльності в закладі зумовлювала встановлення таких форм організації навчання (за статутними документами різних років), які у переважній більшості передбачали практичну діяльність учнів. Основними серед них були: урок в індивідуальній чи груповій формі, практичні

заняття у танцювальних класах, самостійна й індивідуальна робота з фахових дисциплін, навчальна та виробнича сценічна практика [4, арк. 4].

Синтетичний характер навчання в училищі виявлявся в особливій, відмінній від інших спеціалізованих хореографічних закладів республіки, організації освітнього процесу. Режим щоденної навчальної роботи учнів згідно з навчальним планом передбачав змішане аудиторне опанування загальноосвітніх і фахових дисциплін (з 9 год. до 16.30 год.), а також позаурочну самостійну й індивідуальну роботу (з 16.30 год. до 19 год.) як невід'ємну складову фахового становлення майбутніх артистів [9, арк. 1-2]. Для учнів старших класів у навчальному плані були виокремлені: “Консультації зі спецпредметів”, “Додаткова індивідуальна робота в залах”, “Позаурочна підготовка зі сценічної практики під керівництвом викладача” [9, арк. 11]. Отже, навчальна діяльність вихованців училища не обмежувалася уроками, а передбачала чітко організовану, керовану викладачами і класними керівниками самостійну й індивідуальну роботу (над хореографічною лексикою, характером, образом), що суттєво розширювало арсенал їх професійних умінь і навичок та забезпечувало умови для реалізації принципу особистісно орієнтованого навчання.

Кожний навчальний рік в училищі (крім 1-го класу) закінчувався обов'язковими перехідними екзаменами з основних спецдисциплін (класичного і народно-характерного танцю), контрольними підсумковими уроками з інших предметів хореографічного циклу та звітним концертом, підготовленим у процесі проходження практики. На випускних державних екзаменах (крім загальноосвітньої програми) учні демонстрували набуті фахові вміння з усіх “рухових дисциплін”, а також теоретичні знання з “Історії театру”. Складовою екзамену вважалася підготовлена випускниками концертна програма чи балетна вистава [8, арк. 2]. Перед випускним класом у період літніх канікул проводилися 20-денні “табірні збори”, що передбачали 102 год. хореографічних навчальних занять [10, арк. 3].

Пріоритет професійно-практичної підготовки зумовлював особливі організаційні умови опанування “рухових дисциплін”. Викладання головних предметів хореографічного циклу (класичного і народно-характерного танцю) відбувалося як у груповій, так і в індивідуальній формах, що було відображено у сітці годин навчального плану. Для вивчення різних видів хореографічного мистецтва учнів ділили на навчальні підгрупи. Комплектування підгруп здійснювалося залежно від кожної окремої дисципліни: з народно-характерного, історичного, дуєтно-класичного танців – до 10-15 осіб, з музично-ритмічного виховання – до 15 осіб, з класичного танцю – до 8-10 осіб (з урахуванням відокремленого навчання дівчаток і хлопчи-

ків) [8, арк. 2]. Кожна з підгруп була закріплена за педагогом-хореографом, що дозволяє говорити про деяку зумовленість формування в учнів виконавського стилю власним творчим досвідом і майстерністю кожного з викладачів. Таким чином, індивідуальний хореографічний почерк, навчальні технології кожного з викладачів певним чином сприяли утвердженню персоналізації освіти в закладі, незважаючи на загальну концепцію професійно-практичної підготовки, визначену в училищі.

Важливою характеристикою хореографічної освіти в училищі визначаємо активну інтеграцію вихованців у професійну виконавську практику. Вона складала 10% від загальної кількості навчальних годин і поділялася на навчальну і виробничу [8, арк. 3]. Окрім того, навчальним планом було передбачено навчальні години на “Позаурочну підготовку до сценічної практики” під керівництвом викладачів фахових дисциплін. У статутних училищних документах сценічну практику було визначено як “провідну дисципліну у вихованні майбутніх спеціалістів, що підсумовує, розвиває і перетворює у сценічній формі увесь навчальний матеріал, отриманий на уроках зі спецдисциплін” [7, арк. 15]. За “Положенням...” сценічна практика поділялася на навчальну (в училищі) та виробничу (у театрі). Метою практик визначалося формування в учнів сценічних навичок і в цілому виконавського досвіду, розвиток танцювальної майстерності, артистичної виразності, удосконалення професійних якостей [7, арк. 16]. Основою змісту сценічної практики була підготовка вихованців до театральноконцертної діяльності, створення учнівських вистав, концертних програм, робота над театральним балетним репертуаром для безпосередньої участі у виставах Київського театру опери та балету ім. Т. Шевченка. Такий тісний взаємозв’язок училища з театром навіть зумовлював деяку підпорядкованість змісту практики театральному репертуару.

Важливо, що умови організації та проходження сценічної практики в училищі сприяли реалізації принципу індивідуалізації навчання. Кожний із педагогів-хореографів розробляв змістовий компонент практики для своєї хореографічної підгрупи [7, арк. 8]. Хореографічний матеріал добирався обов’язково з урахуванням індивідуальних фізичних можливостей і психологічних якостей учнів. Підготовка номерів здійснювалася переважно індивідуально, після аудиторних занять [7, арк. 15].

В училищній звітній документації зазначається, що вперше публічний показ результатів виробничої практики відбувся лише у 1947 р. під час проведення в УРСР Республіканського огляду всіх мистецьких навчальних закладів, коли вихованцями молодших класів училища було продемонстровано уривки з дитячого балету “Прапор перемоги” й окремі кон-

цертні номери. У 1948/1949 н. р. результати практики втілились у випускній балетній виставі “Лускунчик”, 12 концертних номерах і цілісній “Українській сюїті”, постановка якої вимагала залучення учнів усіх без винятку класів. Це був перший публічний випуск хореографічної школи, на якому головою державної екзаменаційної комісії працювала проф. А. Ваганова. З 1.01.1950 р., за офіційним розпорядженням Комітету у справах мистецтв УРСР, “Українська сюїта” потрапила на сцену Київського оперного театру, де з успіхом була відпрацьована 11 разів [6, арк. 28-29].

Збірки навчальних програм різних років відображають динаміку змісту хореографічної освіти в училищі та розвиток методик викладання професійно орієнтованих дисциплін. До 1947 р. викладачі фахових дисциплін працювали переважно за навчальними програмами Ленінградського хореографічного училища (А. Ваганової, О. Бочарова, А. Лопухова, О. Ширяєва та ін.), адже більшість педагогів були його випускниками і розвивали традиції цієї відомої “хореографічної школи”. У 1947/1948 н. р. заклад працював за загальними міністерськими навчальними програмами для хореографічних училищ із 6-літнім та 9-літнім строками навчання. Впродовж 1951/1952 н. р. училище отримало програми: з класичного, історико-побутового, дуетно-класичного танцю, історії радянського балету, гри на фортепіано [6, арк. 11]. Однак забезпеченість міністерськими навчальними програмами була неповною і нестабільною, а отже, здебільшого програмно-методичне забезпечення фахової підготовки формувалося педагогами-хореографами закладу. Навчальні програми з хореографічних дисциплін були в основному авторськими, затвердженими методичними комісіями, які об’єднували викладачів споріднених навчальних предметів циклу.

Рівень фахової підготовки в училищі, передусім, залежав від професіоналізму його викладацького складу. На різних етапах розвитку в закладі працювали талановиті педагоги-хореографи, відомі майстри сцени, теоретики хореографічної педагогіки. Проте формування статусу провідної хореографічної школи республіки відбувалося поступово. Перешкодами у цьому процесі стали об’єктивні труднощі: нестача кваліфікованих спеціалістів, недостатня кількість навчально-методичної літератури, недосконалість навчальних планів і програм, відсутність приміщень і матеріально-технічних засобів навчання тощо. Особливо гострими ці проблеми постали в перші повоєнні роки.

Так, художній керівник училища у період 1944-1966 рр. Г. Березова (відомий балетмейстер, педагог, випускниця Ленінградського хореографічного училища і режисерського факультету Ленінградської

консерваторії) зазначала: “Приймаючи у 1944 р. хореографічне відділення музичної десятирічки в якості художнього керівника, я зіткнулася із проблемою відсутності в Україні педагогів-хореографів, які б мали відповідну фахову освіту і практичний досвід роботи. У зв’язку з цим невідкладним завданням діяльності училища ми визначили виховання своїх педагогічних кадрів. Першочерговими кроками його реалізації стали: залучення до викладацького складу талановитих артистів балету Київського оперного театру; систематичні відрядження викладачів училища до провідних профільних навчальних установ Москви і Ленінграду; запрошення до викладацької діяльності відомих балетмейстерів” [6, арк. 40-41].

Вимогливість до викладацького складу стала традицією училища і в цілому сприяла підвищенню престижу хореографічної школи. Якщо у перші повоєнні роки у штаті закладу залишилося лише два педагоги з фаховою освітою, то вже з початку 50-х рр. викладачами працювали відомі теоретики і практики хореографічної педагогіки. Плідність та успішність роботи училища багато в чому зумовлювалася творчою і конструктивною діяльністю його керівників. Так, у 1966-1972 рр. художнє керівництво училища здійснювала А. Васильєва – українська балерина, яка першою була удостоєна звання Народної артистки УРСР; у 1972-1986 рр. художній керівник училища – Народна артистка УРСР, лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка Г. Кирилова; з 1989 р. на посаді художнього керівника, а з 1993 р. по 2010 р. – директора училища була Народна артистка СРСР Т. Таякіна; у 2010-2011 рр. училище очолював Заслужений артист України Д. Клявін; з 2012 р. й по теперішній час заклад очолює Народний артист України І. Дорошенко [1].

Важливо зазначити, що саме Київське хореографічне училище стало своєрідним орієнтиром професійної підготовки у галузі мистецтва танцю. Відомі педагоги-хореографи, що працювали в закладі на різних етапах його функціонування, забезпечували розвиток теорії та практики хореографічної педагогіки і таким чином у цілому формували педагогічні традиції вітчизняної хореографічної освіти. Спираючись переважно на досвід “ленінградської” школи танцю, викладачі закладали фундамент своєї власної балетної школи, збагачували і розвивали вивірену часом методичну систему.

На сучасному етапі розвитку Київське державне хореографічне училище вважається центром хореографічної педагогіки. Його викладачі надають систематичну методичну допомогу хореографічним школам України, хореографічним відділенням училищ культури, закладам додаткової хореографічної

освіти. Тісні творчі зв'язки поєднують училище з дитячими мистецькими закладами м. Києва: Школою мистецтв імені С. Турчака, хореографічними школами №1, №2, Дитячою академією мистецтв. За період свого існування училище зарекомендувало себе закладом, у стінах якого було виховано декілька поколінь талановитих “служителів Терпсіхори”: артистів балету, педагогів, балетмейстерів. Нині тут навчається 200 майбутніх хореографів – 125 учнів у 5-9 класах та 75 студентів на I-III курсах. Загалом дипломи про його закінчення одержали 1546 спеціалістів, які майже повністю складають творчі балетні колективи оперно-балетних театрів України та зарубіжжя [1].

Ретроспективний аналіз дозволив виокремити функціональні характеристики діяльності Київського державного хореографічного училища, основними серед них є: елітарність освіти, рання професіоналізація освіти; пріоритет академічної хореографічної підготовки, її комплексність і професійно-практична спрямованість; особистісно орієнтований підхід в організації навчально-виховного процесу; активна інтеграція вихованців у професійну виконавську практику. Перспективами і предметом подальших наукових розвідок може бути аналіз змістового компонента хореографічної освіти в училищі, узагальнення досвіду відомих його педагогів-хореографів, балетмейстерів, дослідження авторських методик хореографічної роботи в системі інших інституціолізованих форм хореографічної освіти.

Посилання:

1. Київське державне хореографічне училище. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kdhu.org.ua/> — Заголовок з екрану.
2. Державний архів м. Києва (ДАК), ф. Р-1504, оп. 1, спр. 21. — 7 арк.
3. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 2. — 1 арк.
4. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 38. — 11 арк.
5. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 53. — 29 арк.
6. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 52. — 51 арк.
7. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 118. — 38 арк.
8. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 20. — 9 арк.
9. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 176. — 23 арк.
10. ДАК, ф. Р-1504, оп. 1, спр. 161. — 3 арк.

References (transliterated and translated):

1. Kyivske derzhavne khoreohrafichne uchylyshche (Kiev State Choreographic School). — [Electronic resource]. — Mode of access: <http://kdhu.org.ua/>
2. Derzhavnyi arkhiv m. Kyiva (DAK) (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.21. — 7 sheets.
3. DAK (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.2. — 1 sheets.
4. DAK (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.38. — 11 sheets.
5. DAK (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.53. — 29 sheets.
6. DAK (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.52. — 51 sheets.
7. DAK (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.118. — 38 sheets.
8. DAK (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.20. — 9 sheets.

9. ДАК (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.176. — 23 sheets.

10. ДАК (State Archive of Kiev), f. P-1504, op.1, spr.161. — 3 sheets.

Стаття надійшла до редакції 20.08.2014

Т. Благова

Киевское государственное хореографическое училище в системе профессионального образования в Украине: историко-педагогический аспект

Исследованы особенности профессиональной хореографической подготовки в Украине на примере деятельности Киевского государственного хореографического училища. Определены концептуальные основы, основные тенденции, принципы деятельности учебного учреждения. В результате изучения уставных документов разных периодов его развития выяснено цели и задачи профессиональной хореографической подготовки будущих артистов балета, балетмейстеров, руководителей танцевальных коллективов, методистов художественной самодеятельности. Раскрыто и обобщено содержание нормативных документов, регламентирующих учебный процесс. Определено, что специфика содержания образования в училище заключалась в органическом сочетании общеобразовательной подготовки и художественно-исполнительской практики. Стратегией деятельности хореографической школы определялась профессионально-практическая подготовка ее учеников. Выяснено, что на протяжении длительного периода развития учебного заведения цикл профессионально-ориентированной подготовки объединил комплекс дисциплин теоретического и практического содержания. Основными характеристиками деятельности хореографического училища являются элитарность образования, ранняя профессионализация; личностно-ориентированный подход в организации учебно-воспитательного процесса; активная интеграция воспитанников в профессиональную исполнительскую практику.

Ключевые слова: Киевское государственное хореографическое училище, профессиональное хореографическое образование, хореографическая подготовка, хореографическая педагогика, профессионально-ориентированные дисциплины, педагог-хореограф, будущие артисты балета.

T. Blahova

Kyiv State Choreographic School in the System of Professional Education in Ukraine: Historical and Pedagogical Aspects

The features of professional choreographic training in Ukraine on an example of Kyiv State Choreographic School are examined in the article. The conceptual foundations, the main tendencies and the basic principles of the institution are analyzed. The study of the statutory documents of different periods of its development clarified the goals and objectives for professional dance training of future ballet dancers, choreographers, performers and directors of dance groups, methodists of amateur activity. The content of the normative documents regulating the study process are disclosed and summarized. It is determined that the specific content of education in school was in organic combination of general education and art and performing practice. The strategy of choreographic school was determined by professional and practical training to its students. It is found out that over a long period of development of the institution the cycle of professionally oriented training united together a range of subjects of theoretical and practical content. The main characteristics of the activities of choreographic schools are elitist education, early professionalization; personality-oriented approach in the organization of the educational process; active integration of students in the professional practice of performing.

Key words: Kyiv State Choreographic School, professional choreographical education, choreographic training, dance pedagogy, professionally-oriented subjects, teacher-choreographer, future ballet dancers.

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Г. П. Васянович